

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNE DIREKCIJE ROBNIH REZERVI**

na dan 31.12.2013. godine

Broj: 03-27/14

Sarajevo, ožujak 2014. godine

S A D R Ž A J

I.	NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE.....	2
II.	IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	4
1.	Uvod	5
2.	Predmet, cilj i obujam revizije.....	5
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvješća	5
4.	Sustav internih kontrola i interna revizija	6
5.	Obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije.....	8
6.	Proračun i izvršenje proračuna za 2013. godinu	11
6.1	Kapitalni izdaci	12
6.2	Nabava robnih rezervi	13
7.	Imovina, obveze i izvori sredstava	14
7.1	Imovina (gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja, stalna sredstva).....	15
7.2	Popis imovine, potraživanja i obveza	15
8.	Primjena Zakona o javnim nabavama BiH.....	16
III.	REZIME DANIH PREPORUKA	17
IV.	PRILOG FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	1
	Pregled rashoda Proračuna za 2013. godinu.....	1
	Bilanca stanja na dan 31.12.2013. godine	1

I. NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalne direkcije robnih rezervi** za 2013 godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilanca stanja, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna) na dan 31. prosinac 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Federalne direkcije robnih rezervi odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Federalne direkcije robnih rezervi je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvješćima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne možemo potvrditi da su se poslovi federalnih robnih rezervi u 2013. godini obavljali sukladno članku 7. Zakona o federalnim robnim rezervama. Istim je utvrđeno da se poslovi federalnih robnih rezervi obavljaju na osnovu srednjoročnog programa od pet godina i godišnjeg programa koji nisu doneseni. U skladu sa člankom 8. Zakona, iste donosi Vlada FBiH na prijedlog Direkcije na osnovu usuglašenog prijedloga nadležnih ministarstava. Međutim, Federalna direkcija robnih rezervi nije načinila prijedloge navedenih programa.**

Neophodnost donošenja ovih programa ističemo posebno iz razloga što se istim, sukladno navedenom zakonu, određuje: vrsta, količina i vrijednost federalnih robnih rezervi, izvori finansijskih sredstava i njihov raspored po namjenama, teritorijalni razmještaj federalnih robnih rezervi, količine robe za obnavljanje, najmanja količina robe koja mora biti stalno na raspolaganju za potrebe snabdjevanja u slučaju prirodnih i drugih nesreća većeg obujma i rata te broj dana snabdjevanja ovim količinama i uslovi pod kojima se određene vrste i količine federalnih robnih rezervi povjeravaju na skladištenje. Također, navedenim zakonom je utvrđeno da o kupovini robe za potrebe federalnih robnih rezervi odlučuje direktor u skladu sa godišnjim programom kao i da se federalne robne rezerve održavaju povremenim obnavljanjem a u skladu sa godišnjim programom (točka 5;6 i 6.2 Izvješća);

2. Federalna direkcija robnih rezervi, prilikom izrade proračuna za 2013. godinu, nije sačinila plan nabave stalnih sredstava-robnih rezervi koji mora biti usuglašen sa prijedlogom finansijskog plana kako je to regulirano Zakonom o proračunima u FBiH. Sačinjen je samo prijedlog plana nabave materijala, usluga i opreme za potrebe Direkcije od 25.06.2013. godine na koji je direktor Direkcije dao suglasnost (točka 6.2 Izvješća);
3. Ne možemo potvrditi efikasnost korištenja dijela sredstava koja su odobrena Proračunom FBiH za 2013. godinu Federalnoj direkciji robnih rezervi za nabavu robnih rezervi. Iako je proračun za 2013. godinu objavljen u „Službenim novinama FBiH“ već 10.12.2012. godine a dokumentacija temeljem koje je sačinjen Prijedlog proračuna za 2013. godinu sadrži stavku nabave naftnih derivata, Federalna direkcija robnih rezervi je pokrenula aktivnosti na nabavi dizel goriva tek krajem rujna 2013. godine. Kao rezultat tih aktivnosti uslijedio je Zaključak Vlade FBiH od 23.10.2013. godine kojim je Federalna direkcija robnih rezervi zadužena da poduzme aktivnosti na pokretanju postupka nabave dizel goriva u vrijednosti cca 4.500.000 KM. Međutim, do kraja 2013. godine nabava nije izvršena. Federalna direkcija robnih rezervi je u operativnom mjesečnom planu za mjesec studeni i prosinac planirala navedenu nabavu, međutim od strane Federalnog ministarstva financija operativnim proračunom nisu bila odobrena sredstva za navedenu nabavu (točka 6.1 Izvješća);
4. Ne može se potvrditi opravdanost, odobravanja (prolongiranja) zamjene perioda znavljanja merkantilne pšenice skladištaru „Klas“ d.d. Sarajevo u količini 7.895,76 tona od strane direktora Direkcije na period od devet i pol mjeseci (prethodno odobreno znavljanje na period od pet mjeseci) (Točka 5 izvješća).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća **Federalne direkcije robnih rezervi**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2013. godine, rezultate poslovanja i izvršenja proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima Federalne direkcije robnih rezervi tijekom 2013. godine osim u točkama 1, 2, 3 i 4 bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Bez dalje kvalifikacije našeg mišljenja skrećemo pažnju na sljedeće:

Zakonom o federalnim robnim rezervama utvrđena je obveza donošenja srednjoročnog programa (od pet godina) i godišnjeg programa. Istima se pored ostalog određuje vrsta, količina i vrijednost federalnih robnih rezervi, izvori finansijskih sredstava i njihov raspored po namjenama, teritorijalni razmještaj federalnih robnih rezervi (zasnovan na načelu obrane i potreba snabdjevanja), količina robe za obnavljanje i najmanja količina robe koja mora biti stalno na raspolaganju za potrebe snabdjevanja u slučaju prirodnih

i drugih nesreća većeg obujma i rata i broj dana snabdjevanja ovim količinama. Navedene programe donosi Vlada FBiH na prijedlog Federalne direkcije a na osnovu prethodno usuglašenog prijedloga sa nadležnim ministarstvima. Također, u skladu sa navedenim Zakonom, u okviru Federalne direkcije se obrazuje Savjet kao stručno i savjetodavno tijelo koje razmatra i daje mišljenja o bitnim pitanjima vezano za robne rezerve. Članove Savjeta čine direktor Federalne direkcije i po jedan predstavnik nadležnih ministarstava. U okviru utvrđenih nadležnosti od strane Vlade FBiH i Federalne direkcije nisu poduzete odgovarajuće aktivnosti u cilju realizacije naprijed navedenog. Zbog svega naprijed navedenog ne može se potvrditi da su ispunjeni svi preduvjeti vezano za formiranje robnih rezervi odnosno da će se formiranim robnim rezervama moći otkloniti poremećaji u privredi nastali kao posljedica većih prirodnih elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih prilika, odnosno u slučaju rata ili neposredne ratne opasnosti radi koje su iste i formirane. Također, postavlja se pitanje opravdanosti izdvajanja proračunskih sredstava za navedene namjene bez prethodno donesenih srednjoročnog i godišnjeg programa.

Sarajevo, 07.03.2014. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić dipl.oec

Generalni revizor
Dr.sc. Ibrahim Okanović dipl.oec

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

1. Uvod

Federalna direkcija robnih rezervi (u daljem tekstu: Direkcija) je samostalna federalna upravna organizacija formirana temeljem Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave („Službene novine FBiH“ broj 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06). Direkcija vrši stručne i druge poslove koji se odnose na nabavu, razmjestaj, zadržavanje, čuvanje i korištenje robnih rezervi Federacije; provođenje mjera radi intervencija na tržištu, bilanciranje roba za potrebe rezervi Federacije i suradnja sa organima za robne rezerve u županijama, općinama i poduzećima.

Unutarnji ustroj i način rada Direkcije, utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju kao i Izmjenama i dopunama istoga iz 2010. i 2012. godine na koje je Vlada FBiH dala suglasnost. Radom Direkcije rukovodi direktor i odgovoran je za korištenje finansijskih sredstava i materijalnih dobara iz nadležnosti Direkcije i naredbodavac je za ista, a sredstva za rad osiguravaju se u federalnom proračunu.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju sistematizirano je 30 radnih mjesta, dok je proračun odobren za 24 uposlenika. Na dan 31.12.2013. godine u Direkciji su bila uposlena 23 službenika i namještenika.

Sjedište Direkcije je u Sarajevu, u ulici Mula Mustafe Bašeskije br. 6.

2. Predmet, cilj i obujam revizije

Predmet revizije su finansijska izvješća Direkcije za 2013. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li finansijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Direkcije na dan 31.12.2013. godine, izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u periodu od studenog 2013. godine do ožujka 2014. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvješća

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvješća za 2013. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama danim u prethodnim revizijama, konstatirali smo da:

Direkcija **nije postupila** po danim preporukama koje se odnosi na:

- Obavljanje stručnih i drugih poslova koji se odnose na federalne robne rezerve sukladno Zakonu o federalnim robnim rezervama,
- Poduzimanje aktivnosti u suradnji sa nadležnim institucijama kako bi sa Federalnom upravom civilne zaštite sačinio akt kojim bi se reguliralo pitanje osnova davanja opreme kao i ostala prava i obveze koji proistječu po osnovu dane opreme,
- Sačinjavanje izvješća skupa sa Federalnom upravom civilne zaštite i Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i izvješćivanja Vlade FBiH sukladno Programu nabave gumenih čamaca sa pripadajućom opremom, pumpi za vodu i drugih sredstava za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- Dosljedno primjenjivanje Zakona o javnim nabavama BiH,
- Sačinjavanja akta o tajnosti dokumenata,

Direkcija **je postupila po** preporukama koje se odnose na:

- Stvaranje obveza ili rashoda u okviru iznosa odobrenog u operativnom proračunu sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH,
- Evidentiranja primljene robe na osnovu relevantne dokumentacije na odgovarajućoj poziciji sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH,
- Praćenje realizacije zaključenih ugovora u pogledu isporučene količine i kvaliteta robnih rezervi,
- Na poziciji nabava robnih rezervi i u 2013. godini iskazivane su samo robe vezane za poslovanje iz nadležnosti Direkcije,
- Poduzete su aktivnosti na naplati utvrđenog manjkova po popisu za 2010. godinu,
- Osigurana je dosljedna primjena Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće u dijelu isplate naknada za prevoz sa posla na posao,
- Obračuna i isplata plaća i naknada plaća sukladno važećim zakonskim i podzakonskim propisima a temeljem prethodno izdanih pojedinačnih rješenja za svakog uposlenika,
- Donošenju rješenja o ocjenjivanju uposlenika sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH,
- Podnošenja zahtjeva za refundaciju bolovanja preko 42 dana prema nadležnom županijskom zavodu zdravstvenog osiguranja,
- Knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena sukladno propisanom kontnom planu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu,
- Obavljanje blagajničkog poslovanja sukladno odredbama članka 19. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH i Naputku o blagajničkom poslovanju,
- Uvida u sklopljeni Ugovor o zakupu uredskog prostora sa firmom „Žitopromet Mostar,“
- Pravovremenog poduzimanja potrebnih mjera u cilju naplate potraživanja nakon ispostavljenih faktura za isporučene robne rezerve,
- Poštivanja procedura o načinu korištenja i uporabi mobilnih i fiksni telefona,
- Donošenja prijedloga o prestrukturiranju rashoda sukladno Zakonu o proračunima u FBiH,
- Poduzimanja aktivnosti u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu korištenja službenih automobila u organima uprave u FBiH i Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila,

Direkcija je djelimično postupila po preporukama koje se odnose na:

- Planiranja, izvršavanja i evidentiranja izdataka sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju proračuna u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH,
- Direkcija je izvršila godišnji popis, međutim Komisija za popis nije izvršila usklađivanje stalnih sredstava Direkcije,
- Kontrolu utroška sredstava reprezentacije, na računima reprezentacije se navodi kojim povodom su isti nastali, ali se sredstva reprezentacije u potpunosti ne koriste samo za obavljanje poslova i zadataka Direkcije,

Nismo izvršili ocjenu postupanja po preporukama jer iste u 2013. godini nisu provodive a odnose se na:

- Donošenje izmjena i dopuna godišnjeg programa rada Direkcije,
- Uvid u obračun i isplatu naknada za rad predsjednika i članova Savjeta Federalne direkcije robnih rezervi temeljem Odluke o isplati naknade za rad predsjednika i članova Savjeta Federalne direkcije,
- Poduzimanju pravovremenih mjera nakon ispostavljenih faktura za isporučene robne rezerve u cilju naplate potraživanja,

4. Sustav internih kontrola i interna revizija

Izvršena je procjena funkcioniranja sustava internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju točnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, potpunu primjenu i usklađenost sa zakonima i propisima, pouzdanost financijskog izvješćivanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca. Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sustava internih kontrola je obveza rukovodstva Direkcije. Efikasan sustav internih kontrola zahtijeva jasnu internu komunikaciju koja

pretpostavlja da svi uposleni u potpunosti poštuju i provode usvojene politike i procedure kojima su obuhvaćeni poslovi i radni zadaci na koje su raspoređeni u svrhu obavljanja istih.

Organizacija i način rada Direkcije uređena je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji koji predstavlja osnovni i najvažniji pisani akt sustava internih kontrola. Obzirom, da u skladu sa istim, odjeljenje za robne rezerve obavlja stručne poslove iz nadležnosti Direkcije, isto je u drugom mjesecu 2013. godine sačinilo Prijedlog plana rada i financijskih potreba robnih rezervi za Godišnji program rada u 2013. godini i uputilo ga direktoru. Međutim nije prezentirana dokumentacija da su po navedenom poduzete daljnje aktivnosti. **Zakonom o federalnim robnim rezervama** (u daljem tekstu Zakon) **utvrđeno je da se poslovi federalnih robnih rezervi obavljaju temeljem srednjoročnog programa od pet godina i godišnjeg programa. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je sukladno zakonskom propisu donesen srednjoročni program od pet godina i godišnji program.**

Naprijed Navedenim Zakonom je utvrđeno da su srednjoročni i godišnji program državna tajna. Međutim, nije nam prezentirano da je od strane Direkcije sačinjen **akt o tajnosti** i utvrđeno koja je dokumentacija tajna i povjerljiva, postupanje sa aktima i dokumentacijom okvalificiranim kao tajni ili povjerljivi, tko i na koji način ima pristup tim dokumentima i kako se isti čuvaju.

Zakonom je utvrđeno da se u Direkciji obrazuje **Savjet kao stručno i savjetodavno tijelo**. Članove Savjeta imenuje Vlada FBiH na prijedlog Direkcije. Savjet sačinjava direktor Direkcije i isti je po svojoj funkciji predsjednik Savjeta i po jedan predstavnik federalnih ministarstava nadležnih za poslove obrane, financija, trgovine, energije, rudarstva i industrije, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zdravstva i jedan istaknut stručnjak sa područja robnih rezervi. Utvrdili smo da je Direkcija tijekom 2012. i 2013. godine imala aktivnosti po ovom pitanju jer je upućivala dopise i tražila od nadležnih ministarstva da kandidiraju članove Savjeta, da potvrde ili predlože novog člana Savjeta u odnosu na Rješenje Vlade FBiH o imenovanju članova Savjeta od 29.05.2008. godine. Kao rezultat navedenih aktivnosti je Prijedlog Rješenja o imenovanju članova Savjeta Direkcije koji je direktor Direkcije 22.11.2013 godine uputio Vladi FBiH. **Međutim, do okončanja naše revizije nije prezentirano da je Vlada FBiH imenovala članove Savjeta.**

Uvidom u sačinjene interne akte i procedure kojima se regulira sustav internih kontrola, utvrdili smo da je Direkcija sačinila sve akte i procedure osim Računovodstvenih politika. Smatramo da je potrebno donijeti vlastite Računovodstvene politike radi specifičnosti obavljanja poslova sa robnim rezervama (u sustavu obračuna PDV-a, obračun kala, rastura, kvara i loma i sl.). Pravilnikom o internoj kontroli su utvrđeni upravljački, administrativno interni, računovodstveni interni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, postupci informiranja, postupci komunikacije, postupci nadgledanja i kontrolne aktivnosti.

Nakon provedene revizije financijskih izvješća za 2013. godinu utvrdili smo da sustav internih kontrola nije u potpunosti funkcionirao, što je imalo za posljedicu određene nepravilnosti i propuste u radu koji se odnose na: nepredlaganje zakonom utvrđenih programa (godišnjeg i srednjoročnog) na osnovu kojih se obavljaju poslovi federalnih robnih rezervi, nedonošenja plana nabave robnih rezervi za 2013. godinu, nepostupanje u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavama BiH prilikom nabave goriva za potrebe Direkcije putem konkurentskog postupka sa objavom, neefikasnost korištenja dijela proračunom odobrenih sredstava za nabavu robnih rezervi koji se odnosio na nabavu dizel goriva u vrijednosti cca 4.500.000 KM i neizvršenje popisa potraživanja i obveza u potpunosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima. Također u prvom kvartalu 2013. godine uglavnom nije vršena kontrola i nadzor nad uskladištenim robama vezano za količinu, kvalitet i rokove znavljanja što je imalo za posljedicu znavljanja roba u vlastitom skladištu nakon isteka roka trajanja istih tako da u ovom dijelu interne kontrole nisu bile efikasne. Prilikom obavljanja kontrole i nadzora od strane Direkcije nije se u potpunosti poštivao članak 19. Uredbe o uvjetima skladištenja, osiguranja, nabave, prodaje, znavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama kojim je utvrđeno da u slučaju manjka roba, promjena u kvaliteti i količini roba koje se nalaze u skladištima Direkcija može angažirati ovlaštenu kontrolnu kuću, međutim nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je postojao manjak roba ili da je u većini slučajeva bilo promjena kvaliteta roba pa ne možemo u potpunosti potvrditi, u svim slučajevima, opravdanost angažiranja ovlaštene kontrolne kuće prilikom obavljanja kontrola u 2013. godini.

Interna revizija

Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH je regulirano da Jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva financija obavlja internu reviziju Direkcije. Prezentirano je Izvješće Jedinice za internu reviziju o reviziji izdataka za usluge prijevoza, javnih nabava i popisa imovine, obveza i potraživanja u Federalnoj direkciji robnih rezervi za 2012. godinu. Za 2013. godinu nije vršena interna revizija.

U cilju dosljedne primjene zakona i ostalih propisa, potrebno je poboljšati funkcioniranje sustava internih kontrola kao i uspostavljanja efikasnijeg nadzora nad djelovanjem postojećeg sustava internih kontrola.

Potrebno je donijeti vlastite Računovodstvene politike radi specifičnosti obavljanja poslova sa robnim rezervama (u sustavu obračuna PDV-a, obračun kala, rastura, kvara i loma i slično).

Skupa sa Vladom FBiH nastaviti aktivnosti vezano za obrazovanje Savjeta kao stručnog i savjetodavnog tijela Direkcije u skladu sa člankom 26. Zakona o federalnim robnim rezervama.

U skladu sa člankom 7. Zakona o federalnim robnim rezervama po kojem su programi (srednjoročni od pet godina i godišnji) državna tajna, sačiniti akt o tajnosti dokumenata kojim bi se utvrdilo čuvanje, pristup i postupanje sa aktima i dokumentacijom okvalificiranim kao tajni ili povjerljivi.

5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije

Direkcija obavlja stručne i druge poslove koji se odnose na federalne robne rezerve temeljem Zakona („Službene novine FBiH“, broj 46/99), Uredbe o uvjetima skladištenja, osiguranja, nabave, prodaje, znavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama („Službene novine FBiH“, broj 78/09) (u daljem tekstu. Uredba), Uredbe o priznavanju rastura, kala, kvara i loma na robama robnih rezervi i Odluke o rokovima obnavljanja federalnih robnih rezervi („Službene novine FBiH“, broj 4/01, 65/06).

Zakonom je utvrđeno da se poslovi federalnih robnih rezervi obavljaju na osnovu srednjoročnog programa od pet godina i godišnjeg programa. Iste donosi Vlada FBiH na prijedlog Direkcije, na osnovu usuglašenog prijedloga sa ministarstvima nadležnim za poslove: obrane, financija, trgovine, energije, rudarstva i industrije, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i zdravstva. Međutim, utvrdili smo da navedeni programi nisu doneseni. Smatramo da je donošenje ovih programa izuzetno značajno i neophodno posebno imajući u vidu da se istim, u skladu sa pomenutim zakonom određuje: vrsta, količina i vrijednost robnih rezervi, izvori finansijskih sredstava i njihov raspored po namjenama, teritorijalni razmještaj federalnih robnih rezervi, količina robe za znavljanje, najmanja količina robe koja mora biti stalno na raspolaganju za potrebe snabdjevanja u slučaju prirodnih i drugih nesreća većeg obima te broj dana snabdjevanja ovim količinama, uvjeti pod kojima se određene vrste i količine federalnih robnih rezervi povjeravaju na skladištenje. Također, navedenim zakonom je regulirano da direktor Direkcije odlučuje o kupovini roba za potrebe federalnih robnih rezervi, da se federalne robne rezerve održavaju povremenim obnavljanjem zavisno o vrsti i prirodi robe i njenom vijeku trajanja a sve u skladu sa godišnjim programom koji treba da prethodno na prijedlog Direkcije donese Vlada FBiH.

Bitno je istaći da Savjet Direkcije koji nije bio imenovan u 2013. godini, u skladu sa Zakonom razmatra i daje mišljenje na: polazne osnove i normative za pojedine robe radi izrade bilance roba, liste roba koje se predlažu za federalne robne rezerve, prijedloge teritorijalnog razmještaja i disperzije skladišnih kapaciteta za robe, godišnja izvješća o radu Direkcije, godišnji obračun Direkcije, prijedloge za uvođenje mjera intervencije na tržištu kao i problematiku u vezi federalnih robnih rezervi.

Na osnovu navedenoga možemo zaključiti da nedonošenje ovih programa kao i neformiranje Savjeta Direkcije dovodi u pitanje ispravnost, zakonitost i transparentnost poslovanja robnim rezervama u 2013. godini.

Člankom 12. Zakona regulirano je da se **roba obnavlja zamjenom, davanjem na zajam, prodajom i kupovinom** o čemu odlučuje direktor Direkcije. U 2013. godini Direkcija je vršila zanaavljanje zaliha robnih rezervi: merkantilne pšenice, kukuruza za stočnu hranu, deterđenta, bijelog kristalnog šećera, pilećih konzervi i jestivog suncokretovog ulja. **Već smo istaknuli da se isto uređuje godišnjim i srednjoročnim programima koji nisu doneseni.** Jedini dokument gdje su u većem dijelu ova zanaavljanja planirana je internog karaktera. Prezentiran je Prijedlog plana rada i finansijskih potreba za godišnji program rada za 2013. godinu odjeljenja za robne rezerve **od 12.02.2013. godine** upućen direktoru Direkcije. Nije prezentirano da je po istom bilo daljih aktivnosti. **Međutim, ni tim prijedlogom nije planirano zanaavljanje putem zamjene 7.895,76 tona merkantilne pšenice u vrijednosti od 3.947.890 KM, rod 2011. godina uskladištene kod skladištara „Klas“ d.d. Sarajevo.** Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je navedeni skladištar u skladu sa člankom 5. Ugovora o skladištenju i zanaavljanju merkantilne pšenice (**od 17.11.2011. godine**), 11.07.2013 godine dostavio zahtjev direktoru Direkcije za dobivanje suglasnosti za zamjenu radi zanaavljanja skladištene merkantilne pšenice rod 2011. godina. Navedenim člankom je regulirano da je skladištar dužan blagovremeno i uz pismenu suglasnost Direkcije obnoviti ukupnu količinu uskladištene pšenice za ljudsku ishranu iz predmeta ugovora za istu količinu, vrstu pšenice i istog kvaliteta a u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o rokovima obnavljanja federalnih robnih rezervi (“Službene novine FBiH” broj 4/01 i 65/06). U slučaju da skladištar to ne učini, dužan je Direkciji nadoknaditi štetu koja je nastala zbog neblagovremenog zanaavljanja pšenice. Zahtjevom je navedeno da je rok zanaavljanja 15.12.2013. godine. Isti dan direktor je dao suglasnost na period zanaavljanja od 11.07.2013. do 15.12.2013. godine. Uvidom u navedenu Odluku Vlade FBiH, utvrdili smo da je orijentacijski rok zanaavljanja navedene robe 2-3 godine, a rokovi se računaju od prvog dana proizvodnje robe odnosno godine roda određene robe. Točkom VII navedene Odluke je regulirano da Direkcija može zanaavljati robne rezerve i prije rokova utvrđenih navedenom Odlukom o čemu odlučuje direktor.

Utvrdili smo da pšenica nije zanaovljena u roku utvrđenom u datoj suglasnosti. Skladištar je 11.12.2013. godine uputio zahtjev za dobivanje suglasnosti za prolongiranje roka za zanaavljanje do 30.04.2014. godine. Istim su navedeni razlozi traženja novog roka. Obrazloženo je da je Vlada FBiH 09.07.2013. godine donijela Odluku broj 653 o formiranju kreditne linije za tekuću likvidnost za privredno društvo Klas d.d Sarajevo kojom je formirana kreditna linija u Razvojnoj banci FBiH u iznosu od 10.000.000 KM. Međutim, u zahtjevu se navodi da je kreditni odbor 19.07.2013. godine odbio njihov kreditni zahtjev. Također se navodi, da su, računajući na ta sredstva, 11.07.2013. godine uputili zahtjev Direkciji da u skladu sa navedenim ugovorom zanova pšenicu staru dvije godine. Na kraju zahtjeva se ističe da je Klas d.d. Sarajevo u završnoj fazi pregovaranja za osiguranje potrebnih finansijskih sredstava. Direktor je sazvaio kolegij Direkcije na kojem je zaključeno da se da suglasnost za prolongiranje roka zanaavljanja, te direktor 13.12.2013. godine sukladno zapisniku sa sastanka kolegija daje suglasnost za produljenje roka zanaavljanja 7.895,76 tona merkantilne pšenice rod 2011. godina. **Znači, u konkretnom slučaju period zanaavljanja je 9,5 mjeseci i u tom periodu je Direkcija bez navedene količine zaliha merkantilne pšenice.**

Utvrdili smo da je sukladno točki 13. navedenoga ugovora skladištar, u svrhu osiguranja kvaliteta i količine uskladištene pšenice za ljudsku ishranu, predao Direkciji dvije potpisane i ovjerene bianco mjenice sa klauzulom “bez protesta” i mjeničnu izjavu ovjerenu od strane notara. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno a posebno uzimajući u obzir da nije bilo planirano navedeno zanaavljanje, da zanaavljanje nije realizirano u prvobitno utvrđenom roku ne može se potvrditi opravdanost udobravanja (prolongiranja) zamjene perioda zanaavljanja merkantilne pšenice u periodu od devet i pol mjeseci.**

Također ističemo i da je za zanaavljanje putem zamjene kukuruza za stočnu hranu ukupne količine 4.943,14 tona koje je izvršeno u 2013. godini data suglasnost na rok zamjene od osam i pol mjeseci, što također smatramo dužim periodom zamjene u odnosu na period za koji bi se mogla zanaoviti navedena količina. Zamjenu je izvršio skladištar u skladu sa zaključenim ugovorom o skladištenju i zanaavljanju kukuruza za stočnu hranu.

Vežano za naprijed navedeno ističemo da nije prezentiran akt kojim je utvrđen period za zanaavljanje putem zamjene robnih rezervi. Navedeno može imati utjecaja na količinu i vrijednost robnih rezervi posebno u slučaju ako se ukaže potreba intervencije robama radi sprečavanja većih poremećaja na tržištu. Također u 2013. godini je izvršeno zanaavljanje putem pozajmice 62.550 kg (51.291 KM) bijelog kristalnog šećera na temelju dopisa direktora Direkcije (od 21.03.2013 .godine) upućenog poduzeću Oskar d.d. Novi

Travnik. Istim se traži od Oskara da u što kraćem roku odgovori da li je spreman izvršiti zanavljanje putem pozajmice bijelog kristalnog šećera **sa istekom roka trajanja u petom mjesecu 2013. godine** koji se nalazi u vlastitom skladištu Direkcije Matrez Visoko – Arnautovići. Rok trajanja, po izjavi odgovorne osobe, se nalazio na pakiranju odnosno vrećama u kojima je šećer bio upakovan. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je navedeni šećer zaprimljen u vlastito skladište 20.01.2012. godine. Isti je zaprimljen po nalogu direktora Direkcije, iz skladišta "Zvečevo – Lasta" Čapljina temeljem ugovora o skladištenju obnavljanju bijelog kristalnog šećera broj 01-29-4-59/09 od 25.3.2009. godine. Poduzeće Oskar je dopisom od 26.03.2013 godine odgovorio da je suglasan da izvrši zanavljanje šećera i da bi isto izvršili do 01.09.2013 godine nakon čega je direktor Direkcije donio odluku o pozajmici bijelog kristalnog šećera poduzeću Oskar d.o.o. Novi Travnik. Sa istim je zaključen ugovor 28.03.2013. godine. Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrdili smo da je šećer zanovljen u periodu od 27. do 29.08.2013. godine, da je vraćen u istoj količini i da kvalitetom odgovara važećim propisima koji je utvrdila nadležna kontrolna kuća. **Na osnovu navedenog, možemo zaključiti da u ovom dijelu funkcioniranje internih kontrola nije bilo efikasno. Nije vršen adekvatan i dovoljan nadzor nad ovom robom u vlastitom skladištu što je za posljedicu imalo neblagovremeno pokretanje procedura zanavljanja navedene robe.**

Uvidom u dokumentaciju, a vezano za **postupanje u skladu sa člankom 2. Uredbe o uvjetima skladištenja, osiguranja, nabave, prodaje, zanavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama (u daljem tekstu Uredba), nije nam prezentirana dokumentacija da je tražena i odobrena suglasnost Vlade FBiH za skladištenje robnih rezervi na teritoriji Distrikta Brčko, za koje postoje ugovori o skladištenju robnih rezervi.**

Uvidom u Pregled o izvršenim kontrolama u 2013. godini odjeljenja za robne rezerve utvrdili smo da je Direkcija u skladu sa člankom 17. Uredbe provodila kontrolu nad robama koje se nalaze u skladištima prema ugovorima o skladištenju. **Uvidom u dokumentaciju uzetu temeljem uzorka (zapisnike i izvješća) utvrdili smo da je kontrola vršena, uglavnom, počev od četvrtog mjeseca 2013. godine odnosno drugog kvartala pa do kraja godine. U prvom kvartalu 2013. godine kontrola uglavnom nije vršena izuzev u skladištu Visoka d.o.o Sovići Grude i Oskar d.o.o Novi Travnik.** Kontrolu količine roba vršili su uposlenici odjeljenja robnih rezervi a kontrolu kvaliteta roba u najvećem broju slučajeva uposlenici zajedno sa kontrolnom kućom izabranom na tenderu. **Člankom 19. Uredbe je utvrđeno da u slučaju manjka roba, promjena u kvaliteti i količini roba koje se nalaze u skladištima Direkcija može angažirati ovlaštenu kontrolnu kuću. Međutim, nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je postojao manjak roba ili da je u većini slučajeva bilo promjena kvaliteta roba pa ne možemo u potpunosti potvrditi, u svim slučajevima, opravdanost angažiranja ovlaštene kontrolne kuće.**

Utvrdili smo da su skladištari u skladu sa odredbama ugovora kao i u skladu sa člankom 19. Uredbe dva puta godišnje, uz angažiranje ovlaštene kontrolne kuće, vršili kontrolu količine i kvaliteta uskladištenih robnih rezervi.

Direkcija je sukladno članku 23. Uredbe sačinjavala kvartalna izvješća (osim za prvi kvartal) o upravljanju robnim rezervama koji trebaju da predstavljaju prikaz ostvarenih prihoda i izdataka poslovanja, stanje obveza i potraživanja, prikaz stanja robnih rezervi, prodaju i nabavu robe, kontrolu robnih rezervi, premještaj robe, realizaciju odluka i zaključaka Vlade FBiH, osiguranje skladišnog prostora za smještaj robnih rezervi i pregled poduzetih upravnih i drugih postupaka. Iste je Vlada FBiH usvojila zaključcima broj 1538. i 1539. od 16.12.2013. godine. **Do kraja naše revizije nije prezentirano da je u skladu sa člankom 36. Zakona o federalnim robnim rezervama, Vladi FBiH dostavljen godišnji obračun sa izvješćem o poslovanju federalnih robnih rezervi sa mišljenjem Savjeta.**

Poslove federalnih robnih rezervi obavljati u skladu sa srednjoročnim programom od pet godina i godišnjim programom sačinjenim i usvojenim od strane Vlade FBiH kako je to regulirano člankom 7.; 8. i 9. Zakona o federalnim robnim rezervama.

Skupa sa Vladom FBiH poduzeti aktivnosti na sačinjavanju odgovarajućeg akta ili izmjeni i dopuni postojećih kojim bi se regulirao period zanavljanja putem zamjene robnih rezervi.

U cilju znanavljanja zaliha robnih rezervi uskladištenih u vlastitom skladištu u rokovima utvrđenim Odlukom Vlade FBiH o rokovima znanavljanja federalnih robnih rezervi, vršiti redovne kontrole i nadzor uskladištene robe.

Angažiranje ovlaštene kontrolne kuće odabrane tenderom vršiti u slučajevima utvrđenim člankom 19. Uredbe o uvjetima skladištenja, osiguranja, nabave, prodaje, znanavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama (u slučaju manjka roba, promjena u kvaliteti i količini roba koje se nalaze u skladištu).

6. Proračun i izvršenje proračuna za 2013. godinu

Ukupni rashodi i izdaci Direkcije u 2013. godini iznosili su 3.558.137 KM, što je u odnosu na odobreni operativni proračun (4.822.462 KM) izvršenje 73,78%, a u odnosu na zakonski odobrena sredstva (u iznosu 15.517.848 KM) **predstavlja izvršenje 23 %**. Navedeno manje izvršenje najvećim dijelom odnosi se na neizvršena sredstva odobrena proračunom FBiH za nabavu robnih rezervi putem Terminala FBiH u iznosu od 7.000.000 KM i nabavu robnih rezervi - dizel goriva cca 4.500.000 KM a ista nisu ni odobrena operativnim proračunom za 2013. godinu od strane Federalnom ministarstva financija (u daljem tekstu Ministarstvo financija).

Struktura iskazanih rashoda i izdataka je sljedeća: izdaci za nabavu stalnih sredstava 1.674.106 KM, izdaci za materijal i usluge 1.203.920 KM, plaće i naknade troškova zaposlenih 624.542 KM i doprinosi poslodavca i ostali doprinosi 55.569 KM.

Direkcija je u Prijedlogu Dokumenta okvirnog proračuna (sačinjenog u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH) za period 2013-2015. godina, za 2013. godinu planirala ukupne izdatke u iznosu od 13.472.046 KM od čega kapitalni izdaci 10.065.000 KM. U Dokumentu okvirnog proračuna, kod izrade istoga, Direkcija se poziva na Zakon o federalnim robnim rezervama i godišnji program. Međutim, za 2013. godinu godišnji program nije donesen. Uvidom u dokumentaciju na osnovu koje je sačinjen navedeni prijedlog utvrdili smo da je najveći iznos kapitalnih izdataka planiran za nabavu robnih rezervi: dizel goriva i merkantilne pšenice.

Prijedlog proračuna Direkcije za 2013. godinu (u skladu sa Instrukcijom 2. Ministarstva financija i utvrđene gornje granice rashoda proračunskog korisnika) iznosio je 5.585.235 KM (od čega nabava robnih rezervi 3.640.000 KM) a sredstva su odobrena proračunom 15.517.848 KM. U okviru odobrenog proračuna za nabavu robnih rezervi odobreno je 13.640.000 KM i to nabava robnih rezervi u iznosu od 7.000.000 KM putem Terminala FBiH i 6.640.000 KM nabava ostalih stalnih sredstava - robnih rezervi. Uvidom u dokumentaciju temeljem koje je sačinjen Prijedlog proračuna utvrdili smo da su sredstva za nabavu robnih rezervi planirana za nabavu merkantilne pšenice i dizel goriva. Iako postoji značajna razlika između Prijedloga proračuna Direkcije i odobrenih sredstava Proračunom FBiH, nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je u skladu sa člankom 16. Zakona o proračunima u FBiH, Ministarstvo financija razmatralo procjene prihoda i zahtjeve za odobrenje rashoda Direkcije za 2013. godinu i da je vršilo konzultacije i pregovore sa istim. Navedenim člankom je također utvrđeno da Ministarstvo financija nakon konzultiranja i pregovaranja sa proračunskim korisnicima predlaže visinu sredstava za svakog proračunskog korisnika i ako tijekom razmatranja Nacrta predloženog proračuna dođe do neslaganja između ministra financija i ministara odgovornih za pojedine proračunske korisnike ili drugih rukovoditelja tijela uprave federalni ministar financija obavezan je izraditi izvješće za Vladu FBiH koja o tome donosi konačnu odluku. Također, nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Direkcija u skladu sa člankom 15. Zakona o proračunima u FBiH uz proračunski zahtjev za odobrenje rashoda podnijela odgovarajuće analize odnosno obrazloženja.

Utvrdili smo da je nakon objavljivanja Proračuna FBiH odnosno proračuna Direkcije za 2013. godinu, u skladu sa istim, odjeljenje robnih rezervi sačinilo Prijedlog plana rada i finansijskih potreba robnih rezervi za godišnji program rada u 2013. godini i isti je 12.02.2013. godine upućen direktoru. **Međutim, nije prezentirana dokumentacija da je navedeni prijedlog usvojen odnosno da je sačinjen godišnji program.** Navedenim

prijedlogom nisu bila obuhvaćena sredstva odobrena Proračunom FBiH za 2013. godinu u iznosu od 7.000.000 KM za nabavu robnih rezervi putem Terminala BiH

Na osnovu naprijed navedenog i uzimajući u obzir činjenicu da se poslovi robnih rezervi obavljaju u skladu sa srednjoročnim i godišnjim programom, smatramo da bi Direkcija prilikom izrade Dokumenta okvirnog proračuna i Prijedloga proračuna za narednu fiskalnu godinu, u dijelu koji se odnosi na poslovanje robnim rezervama, trebala vršiti na osnovu prethodno sačinjenog srednjoročnog programa od pet godina kao i godišnjeg programa.

Pregled izvršenja Proračuna za 2013. godinu dan je u prilogu Izvješća.

Izradu Dokumenta okvirnog proračuna kao i Prijedloga proračuna za narednu fiskalnu godinu vršiti u skladu sa člankom 18.; 20. i 21. Zakona o proračunima u FBiH a posebno u dijelu planiranje sredstava za robne rezerve koje je potrebno vršiti u skladu sa prethodno donešenim srednjoročnim programom od pet godina kao i godišnjim programom.

6.1 Kapitalni izdaci

U finansijskim izvješćima za 2013. godinu na poziciji **kapitalnih izdataka** iskazan je iznos od **1.674.106 KM** što u odnosu na Proračunom FBiH odobrena sredstava (**13.665.500 KM**) iznosi **12%**. Odobreni operativni proračun za kapitalne izdatke sa 31.12.2013. godine iznosi 2.842.850 KM (izvršenje 59%). **Iskazani iznos kapitalnih** izdataka odnosi se na nabavu namještaja, računске opreme u iznosu od 7.540 KM i nabavu ostalih stalnih sredstava - robnih rezervi u iznosu od 1.666.566 KM.

Iznos sredstava za kapitalne izdatke odobren Direkciji Proračunom FBiH za 2013. godinu odnosi se na nabavu ostalih stalnih sredstava –robnih rezervi 6.640.000 KM, nabavu robnih rezervi putem Terminala FBiH u iznosu od 7.000.000 KM i nabavu opreme u iznosu od 25.500 KM. Obzirom da Prijedlogom proračuna Direkcije za 2013. godinu nisu predviđena sredstva za nabavu robnih rezervi putem Terminala FBiH i kako odgovorni u Direkciji ističu, da su za navedenu poziciju proračuna saznali tek po objavljivanju Proračuna FBiH za 2013. godinu u „Službenim novinama FBiH“, isti su poduzeli aktivnosti prema Ministarstvu financija tražeći obrazloženje za navedeno. U obrazloženju Ministarstva financija od 16.01.2013 godine je navedeno da su sredstva planirana za subvencioniranje nabave goriva za primarnu poljoprivrednu proizvodnju a da će se realizirati putem Terminala FBiH na način i kriterijima koje će Vlada FBiH definirati u programu utroška. Nakon toga su uslijedile prepiske sa Vladom FBiH i Ministarstvom financija o tome na koji način se navedena nabava može realizirati a kao rezultat svih aktivnosti vezano za navedeno Direkcija je načinila Informaciju o nabavi dizel goriva za potrebe Direkcije i istu uputila Vladi FBiH 04.06.2013. godine.

U informaciji je navedeno da je od veljače do kraja svibnja 2013. godine održano niz sastanaka na temu „kako, u skladu sa zakonom, utrošiti sredstva u iznosu od 7.000.000 KM utvrđena Proračunom FBiH za 2013. godinu za nabavu robnih rezervi a da utrošak tih sredstava ide preko Terminala FBiH“. Ističe se da su na sastancima aktivno učesće imali predstavnici Terminala FBiH, Ministarstva financija, Federalnog ministarstva poljoprivrede i Direkcije. U razgovorima je uključena i Agencija za javne nabave. Također se navodi da su od Ministarstva financija dobili odgovor da je najbrža mogućnost da Direkcija izvrši nabavu goriva u svoje ime i uknjiži ga kao interventne robne rezerve, a da Vlada FBiH nakon toga može odlučiti o korištenju ove robe prema namjenama koje se ukažu kao prioritet. Direkcija će nabavu izvršiti raspisivanjem međunarodnog tendera. Na kraju Informacije, moli se Vlada FBiH da istu razmotri i usvoji određene zaključke po osnovu nabave ovoga goriva i omogući Direkciji da otpočne sa realizacijom nabave (imenovanjem mješovitog povjerenstvo za nabavu od predstavnika Direkcije i Terminala FBiH, pripremom kvalitetne tenderske dokumentacije sukladno odredbama međunarodnog tendera i u konačnici izabrali najpovoljnijeg dobavljača). Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Direkcija Vladi FBiH uz ovu informaciju predložila zaključke. Dana 13.06.2013. godine Vlada FBiH je donijela Zaključak broj 521 kojim prihvata na znanje Informaciju o nabavi dizel goriva za potrebe Direkcije. **Uvidom u operativne mjesečne planove Direkcije koji su dostavljeni Ministarstvu financija za mjesec kolovoz, studeni i prosinac 2013. godine utvrdili smo da je Direkcija ovu nabavu planirala. Međutim, isti nisu odobreni od strane Ministarstva financija za navedenu nabavu. Po izjavi odgovornih osoba, Direkcija nije mogla ići u aktivnosti nabave dok sredstva u operativnom proračunu nisu bila osigurana. Imajući u vidu sve naprijed navedeno kao i da Proračunom**

FBiH za 2013. godinu odobrena sredstva u iznosu od 7.000.000 KM nisu iskorištena, ne možemo potvrditi efikasnost korištenja navedenih sredstava.

Vezano za odobrena sredstva za nabavu robnih rezervi, utvrdili smo da je Direkcija tek na kraju trećeg kvartala 2013. godine pokrenula aktivnosti na nabavi dizel goriva za potrebe Direkcije. Prijedlog pokretanja postupka nabave sa predloženim zaključcima Direkcija je uputila Vladi FBiH 27.09.2013 godine. Vlada FBiH je 23.10.2013. godine donijela Zaključak broj 1143 i zadužila Direkciju da poduzme aktivnosti na pokretanju postupka nabave dizel goriva BAS EN 590 u vrijednosti od cca 4.500.000 KM. Također, istim je zadužena Direkcija da prije donošenja odluke o skladištenju provjeri mogućnost skladištenja u poduzeću Terminali Federacije i o istom informira Vladu Federacije. **Nakon donošenja navedenog zaključka, direktor Direkcije je 4.11.2013. godine uputio Ministarstvu financija dopis kojim traži da se na poziciji - nabava robnih rezervi, osiguraju sredstva u iznosu od 3.365.000 KM za nabavu dizel goriva da bi se realizirale aktivnosti po zaključku Vlade FBiH. Uvidom u financijski operativni mjesečni plan Direkcije koji su dostavljeni Ministarstvu financija u skladu sa člankom 28. Zakona o proračunima u FBiH za studeni i prosinac 2013. godine, utvrdili smo da je Direkcija planirala sredstva na navedenoj poziciji. Međutim, sredstva za nabavu dizel goriva od strane Ministarstva financija nisu odobrena do kraja 2013. godine. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, imajući u vidu da je Proračun FBiH objavljen već 10.12.2012. godine, a dokumentacija temeljem koje je sačinjen Prijedlog proračuna za 2013. godinu sadrži stavku nabave naftnih derivata, možemo zaključiti da je Direkcija sa velikim zakašnjenjem pokrenula aktivnosti za nabavu dizel goriva što u konačnici ima za posljedicu neefikasno korištenje proračunskih sredstava.**

U cilju efikasnog korištenja Proračunom FBiH odobrenih sredstava, na vrijeme, odnosno u razumnom roku nakon donošenja Proračuna FBiH, pokrenuti aktivnosti vezano za nabave po osnovu kapitalnih izdataka kako bi se na vrijeme mogla osigurati sredstva i izvršiti nabava do kraja fiskalne godine.

6.2 Nabava robnih rezervi

Na poziciji ostali kapitalnih izdataka - nabava robnih rezervi u financijskim izvješćima Direkcije za 2013. godinu, iskazani su izdaci u iznosu od 1.666.566 a isto se odnosi na: nabavu merkantilne pšenice putem sufinanciranja jesenje sjetve rod 2013. godina u iznosu od 1.047.103 KM, nabavu mineralnog gnojiva u iznosu od 275.887 KM, znavljanje putem zamjene pilećeg mesnog nareška za pileće paštete u iznosu od 285.660 KM i deterdženta u iznosu od 57.916 KM.

Iako je Zakonom o proračunima u FBiH regulirano da prilikom izrade proračuna, proračunski korisnici donose plan nabave stalnih sredstava i da isti mora biti usuglašen sa prijedlogom financijskog plana, utvrdili smo da plan nabave stalnih sredstava - robnih rezervi za 2013. godinu nije donesen. Uvidom u Prijedlog plana nabave od 25.06.2013. godine (na koji je suglasnost dao direktor Direkcije) utvrdili smo da se isti odnosi na nabavu materijala, usluga i opreme za potrebe Direkcije a ne sadrži plan nabave robnih rezervi. Istim je navedeno da će nabava, skladištenje i kontrola robnih rezervi biti prikazana u Godišnjem programu Direkcije za 2013. godinu te će se Godišnji program smatrati sastavnim dijelom navedenog plana. Godišnji program za 2013. godinu nije donesen.

U godišnjem programu za 2012. godinu planirana je nabava pšenice putem sufinanciranja jesenje sjetve pšenice koju bi Direkcija otkupila u žetvi 2013. godine. Navedeni program je usvojen od strane Vlade FBiH 23.10.2012. godine. Sufinanciranje se vršilo na način da su Županijska ministarstva poljoprivrede (nakon dostavljene obavijesti od strane Direkcije u mjesecu listopadu 2012. godine kojom se navode uvjeti za zaključivanje ugovora Direkcije sa poljoprivrednim proizvođačima koji se bave proizvodnjom merkantilne pšenice na površinama preko 5 hektara) Direkciji, do kraja mjeseca listopada, dostavila spiskove poljoprivrednih proizvođača koji ispunjavaju tražene uvjete. Navedene spiskove je verificirala Vlada FBiH Zaključkom od 06.11.2012. godine i Direkcija je krajem 2012. godine pokrenula aktivnosti nabave repromaterijala (mineralnog gnojiva i sjemenske pšenice). I za izdati repromaterijal poljoprivrednim proizvođačima, sa istim je sklopila ugovore o sufinanciranju jesenje sjetve rod 2013. godina. U trećem mjesecu 2013 godine sklopljeni su Aneksi ugovora za dodatnu isporuku mineralnog gnojiva i na temelju istih ispostavljene fakture. Ugovorima je regulirana ugovorena površina zasijane

merkantilne pšenice, isporuka u najbližem silosu koji odredi Direkcija, kvalitet isporučene pšenice, minimalna količina po 1ha zasijane površine, kontrola zasijanih površina od strane Direkcije i Ministarstva poljoprivrede Županije kao i sudska naplata potraživanja u slučaju ne izmirenja obveza poljoprivrednih proizvođača. **Nije prezentirana dokumentacija da je vršena kontrola zasijanih površina.** Prezentiran je Zaključak Vlade FBiH broj 902 od 26.08.2013. godine kojim je utvrđena nabavna cijena merkantilne pšenice rod 2013. godina u iznosu od 0,36 KM/kg bez PDV-a. Prezentirani su i Ugovori o kvalitativnim i kvantitativnom prijemu i privremenom skladištenju merkantilne pšenice za ljudsku ishranu, rod 2013. godina koje je Direkcija zaključila sa šest skladištara u sedmom mjesecu 2013. godine. Ugovorima je reguliran prijem pšenice od poljoprivrednih proizvođača, vrijeme skladištenja, parametri kvaliteta pšenice, dokumentacija na osnovu koje se pšenica zaprima u skladište, cijena skladišnine, priznavanje kala i rastura po okončanju ugovora i sredstva osiguranja za količinu i kvalitet uskladištene pšenice. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su skladištari dostavili svu dokumentaciju reguliranu odredbama ugovora. Nakon dostavljanja navedene dokumentacije, odjeljenje za robne rezerve je sačinilo kalkulaciju (obračun) izdanog repromaterijala i primljene pšenice, naturalno i finansijski i istom je utvrđen iznos koji treba platiti poljoprivrednom proizvođaču nakon isporučene pšenice. **Uvidom u pomoćne evidencije i Glavnu knjigu utvrdili smo da je Direkcija po ovom osnovu knjigovodstveno evidentirala na zalihama robnih rezervi iznos od 1.592.067 KM (4.422 tone pšenice) a na kapitalnim izdacima (plaćanje poljoprivrednim proizvođačima) 1.047.103 KM (razlika vrijednosti primljene pšenice i danog repromaterijala).**

Vlada FBiH je Zaključkom od 26.08.2013. godine zadužila Direkciju da izvrši sufinansiranje jesenje sjetve pšenice rod 2014. godina iako prethodno nije donesen Godišnji program za 2013. godinu. Na osnovu navedenog zaključka, Direkcija je poslala obavijest (08.10.2013. godine) županijskim ministarstvima poljoprivrede, kojom se pozivaju svi zainteresirani poljoprivredni proizvođači (koji zasijavaju površine iznad 5 hektara) da se do 15.10.2013. godine prijave za program sufinansiranja u Ministarstvo poljoprivrede županije kako bi ostvarili pravo da učestvuju u programu. Nakon toga Direkcija je pristupila aktivnosti nabave mineralnog gnojiva u iznosu od 275.887 KM i zaključivanju ugovora o sufinansiranju jesenje sjetve rod 2014. godina sa poljoprivrednim proizvođačima na osnovu spiskova istih dostavljenih od strane županijskih ministarstva poljoprivrede. Nabava mineralnog gnojiva izvršena je u skladu sa procedurama Zakona o javnim nabavama BiH. **Utvdili smo temeljem uzorka da je u skladu sa zaključenim ugovorima sa poljoprivrednim proizvođačima od strane usposlenika odjeljenja robnih rezervi i uposlenika županijskih ministarstava poljoprivrede vršena kontrola zasijanih površina kod poljoprivrednih proizvođača i o istom sačinjavani zapisnici.**

Nabava odnosno znavljanje robe putem zamjene pilećeg mesnog nareska za pileće paštete izvršena je temeljem Zaključka Vlade FBiH broj 793 od 25.07.2013. godine. Istim je Direkciji odobrena zamjena 65.220 kg pilećeg mesnog nareska za 65.220 kg pileće paštete zbog nemogućnosti znavljanja istom vrstom robe. U zaključku se navodi da je Direkcija dužna obaviti posao hitno a najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja zaključka i da će Direkcija zaključiti Ugovor o zamjeni radi obnavljanja sa trenutnim skladištarem "Akova Impex" d.o.o. Sarajevo. Utvdili smo da je dopisom od 12.09.2013. godine "Akova Impeks" d.o.o Sarajevo obavjestila Direkciju da je u skladu sa Ugovorom završila sa proizvodnjom potrebne količine. Prezentiran je i Zapisnik od 12.09.2013. godine koji su sačinile ovlaštene osobe odjeljenja robnih rezervi Direkcije o nadzoru uskladištene robe kod navedenog skladištara kojim je potvrđeno da je uskladištena novoproduzvedena količina pileće paštete. Za navedeno, skladištar je ispostavio fakturu od 07.10.2013. godine na iznos od 285.660 KM sa PDV-om. Za navedeni iznos troška nabave, u skladu sa važećim propisima, uvećana je knjigovodstvena vrijednos navedenih robnih rezervi.

U skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, prilikom izrade proračuna donijeti plan nabave stalnih sredstava (stalnih sredstava za potrebe Direkcije i stalnih sredstava – robnih rezervi) i isti usuglasiti sa prijedlogom finansijskog plana.

7. Imovina, obveze i izvori sredstava

Na dan 31.12.2013. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu od 19.970.248 KM

(otpisana vrijednost 272.143 KM), kratkoročna potraživanja u iznosu od 17.842.258 KM, kratkoročni plasmani 1.546.420 KM, kratkoročne tekuće obveze 5.233.656, kratkoročna razgraničenja 13.346.686 KM, izvori stalnih sredstava 19.970.248 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.487.377
Bilanca stanja na dan 31.12.2013. godine dan je u Prilogu Izvješća.

7.1 Imovina (gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja, stalna sredstva)

Najznačajnije stavke iskazanih kratkoročnih potraživanja odnose se na ostala potraživanja u iznosu od 3.947.890 KM po osnovu danih robnih rezervi na znavljanje (dan nalaz u poglavlju Obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije) i sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 11.801.095 KM.

Što se tiče **sumnjivih i spornih potraživanja** prezentirano je da su sva navedena potraživanja utužena izuzev potraživanja iz 2001. godine u iznosu od 3.553.927 KM koja se odnose na potraživanja od bivšeg Federalnog ministarstva obrane temeljem pozajmica dizel goriva danog istom na osnovu zaključaka Vlade FBiH. U 2012. godini Direkcija se obraćala Federalnom ministarstvu financija sa zahtjevom za davanje suglasnosti za otpis navedenog potraživanja a isto ih je dopisom od 22.08.2012 godine uputilo na Vladu FBiH. **Vlada FBiH je Zaključkom broj 1535 od 16.12.2013. godine zadužila Federalno ministarstvo financija da sagleda zakonske mogućnosti te Vladi Federacije BiH dostavi prijedlog za otpis nenaplativih potraživanja koja opterećuju bilancu stanja Federalne direkcije robnih rezervi.**

Potraživanja po osnovu kratkoročnih plasmana odnose se na potraživanja od Hercegovačke banke za blokirana novčana sredstva u iznosu od 1.546.420 KM.

Iskazana **stalna sredstva** se odnose na robne rezerve u iznosu od 19.916.375 KM i opremu iskazanu u iznosu od 53.128 KM. U odnosu na 2012. godinu, najznačajnije povećanje zaliha robnih rezervi odnosi se na izvršenu nabavu putem sufinansiranja merkantilne pšenice rod 2013. godina u iznosu od 1.592.067 KM a smanjenje zaliha za dane robne rezerve u znavljanje u iznosu od 3.947.890 KM.

Skupa sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom financija nastaviti aktivnosti na rješavanju potraživanja iz ranijeg perioda koja se odnose na potraživanja od bivšeg Federalnog ministarstva obrane.

7.2 Popis imovine, potraživanja i obveza

U skladu sa Upustom za rad popisnih komisija i obavljanja priprema za popis u Federalnoj Direkciji robnih rezervi, direktor Direkcije je 11.12.2013. godine donio Rješenje broj 01-14-5-86-1 o imenovanju Komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, obveza, potraživanja, blagajne, novčanih sredstava i mjenica u Federalnoj direkciji robnih rezervi za 2013. godinu. Komisija je izvršila popis i 03.02.2014. godine podnijela direktoru Izvješće o izvršenom redovnom godišnjem popisu na dan 31.12.2013 godine na koji je direktor dao suglasnost.

U Izvješću je navedeno da će Povjerenstvo nakon knjiženja u Glavnoj knjizi Riznice načiniti pregled obveza i potraživanja što je isto i uradilo 18.02.2014. godine. Uvidom u navedeni pregled utvrdili smo da je popis potraživanja i obveza dan samo kroz pregled potraživanja i obveza po grupama konta a nije izvršen popis po kupcima odnosno dobavljačima osim popisa sumnjivih i spornih potraživanja. Na temelju prezentirane dokumentacije a temeljem uzorka utvrdili smo da je Direkcija u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, prije sastavljanja finansijskih izvješća vršila usuglašavanje obveza i potraživanja putem izvoda otvorenih stavki. Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da je popis potraživanja i obveza u potpunosti izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

U Izvješću o popisu je također navedeno da su dostavljene popisne liste izvršenog popisa robnih rezervi za robe koje se nalaze u iznajmljenim skladištima, sukladno Zakonu o Federalnim robnim rezervama i zaključenim ugovorima o skladištenju. U istom je dan tabelarni pregled stanja zaliha robnih rezervi u unajmljenim skladištima gdje stanje po popisu odgovara knjigovodstvenom stanju (naturalno) osim kod skladištara „Mix“ d.o.o. Orašje i „Visoka“ d.o.o. Grude. Za navedena skladišta Komisija je utvrdila da su isti prema zapisnicima od 31.12.2013. godine iskazali manjak pšenice, kukuruza i goriva u iznosima koji

odgovaraju članku 9.točka 1. i članku 17. tablica 2. Uredbe Vlade FBiH o priznavanju rastura, kala, kvara i loma na robama federalnih robnih rezervi („Službene novine FBiH“ broj 4/01). Komisija je predložila da se manjak po popisu ne evidentira kao manjak već da se u potpunosti prihvati zapisnik skladištara, da se knjigovodstveno stanje umanjuje za navedene razlike te skladištari odobre za navedene količine. Utvrdili smo da je na osnovu navedenog, u Glavnoj knjizi Trezora 28.01.2014. godine izvršeno smanjenje zaliha robnih rezervi i izvora sredstava za izvršeni obračun evaporacije u iznosu od 357 KM i za obračun kala 20.815 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrdili smo da je popisu robnih rezervi u iznajmljenim skladištima prisustvovao po jedan uposlenik Direkcije.

Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Komisija za popis izvršila popis i usklađivanje knjigovodstvenog stanja potraživanja i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom sukladno članku 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članku 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 69. i 70. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Popis potraživanja i obveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom vršiti u skladu sa člankom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članku 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 69. i 70. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

8. Primjena Zakona o javnim nabavama BiH

Uvidom u dokumentaciju vezano za provođenje postupaka nabave roba koje se odnose na 2013. godinu konstatirano je da se ne može potvrditi ispravnost provedbe **konkurentskog postupka sa objavom obavijesti o nabavi goriva za potrebe Direkcije u iznosu od 10.417 KM**. Naime, uvidom u tendersku dokumentaciju utvrdili smo da obrazac broj 2 (obrazac za cijenu ponude) ne sadrži iznos, obim ili količinu kako je to regulirano člankom 13. Zakona o javnim nabavama BiH. Isti sadrži samo cijenu a za količinu je navedeno „po potrebi“. Također, u zaključenom Ugovoru sa odabranim ponuđačem navedeno je da je predmet ugovora stalna isporuka (točenje goriva) za službena vozila kupca u 2013. godini, istim je navedeno da se prodavac obvezuje kupcu isporučiti gorivo iz predmeta Ugovora na sopstvenim crpkama po cijeni iz ponude. Ugovorom nije navedena vrijednost ugovora o javnoj nabavi kako je to regulirano člankom 6. točkom 5. Zakona o javnim nabavama BiH. Krajem 2013. godine Direkcija je provela proceduru za nabavu goriva za potrebe Direkcije za 2014. godinu. Također smo utvrdili da je i ta procedura nabave provedena na potpuno isti način kao i prethodno navedena.

Iz svega naprijed navedenog ne možemo potvrditi da su se kod ove nabave dosljedno primjenjivale odredbe Zakona o javnim nabavama BiH.

Tendersku dokumentaciju sačinjavati u potpunosti u skladu sa člankom 13 stavak 3 Zakona o javnim nabavama, kojim je utvrđeno šta tenderska dokumentacija u najsazetijem obliku sadržava. Također Ugovor treba da sadrži vrijednost ugovora o javnoj nabavi sukladno članku 6 točka 5 Zakona o javnim nabavama BiH.

9. Komentar

Federalna direkcija robnih rezervi, u ostavljenom roku, očitovala se na Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća Federalne direkcije robnih rezervi za 2013. godinu dopisom broj 04-14-9-682-8/13 od 13.5.2014. godine. U očitovanju je navedeno da se slažu sa istim i da nemaju primjedbi.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:

Jadranka Novak dipl.oec.

Član tima:

Vedran Zovko, dipl. oec.

III. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Direkcije za 2013. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- 1. U skladu sa člankom 7. Zakona o federalnim robnim rezervama po kojem su programi (srednjoročni od pet godina i godišnji) državna tajna, sačiniti akt o tajnosti dokumenata kojim bi se utvrdilo čuvanje, pristup i postupanje sa aktima i dokumentacijom okvalificiranim kao tajni ili povjerljivi.*
- 2. Poslove federalnih robnih rezervi obavljati u skladu sa srednjoročnim programom od pet godina i godišnjim programom sačinjenim i usvojenim od strane Vlade FBiH kako je to regulirano člankom 7.; 8. i 9. Zakona o federalnim robnim rezervama.*
- 3. U skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, prilikom izrade proračuna donijeti plan nabave stalnih sredstava (stalnih sredstava za potrebe Direkcije i stalnih sredstava – robnih rezervi) i isti usuglasiti sa prijedlogom financijskog plana.*
- 4. Skupa sa Vladom FBiH nastaviti aktivnosti vezano za obrazovanje Savjeta kao stručnog i savjetodavnog tijela Direkcije u skladu sa člankom 26. Zakona o federalnim robnim rezervama.*
- 5. U cilju efikasnog korištenja Proračunom FBiH odobrenih sredstava, na vrijeme, odnosno u razumnom roku nakon donošenja Proračuna FBiH, pokrenuti aktivnosti vezano za nabave po osnovu kapitalnih izdataka kako bi se na vrijeme mogla osigurati sredstva i izvršiti nabava do kraja fiskalne godine.*
- 6. U cilju dosljedne primjene zakona i ostalih propisa, potrebno je poboljšati funkcioniranje sustava internih kontrola kao i uspostavljanja efikasnijeg nadzora nad djelovanjem postojećeg sustava internih kontrola.*
- 7. Popis potraživanja i obveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom vršiti u skladu sa člankom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članku 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 69. i 70. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*
- 8. Izradu Dokumenta okvirnog proračuna kao i Prijedloga proračuna za narednu fiskalnu godinu vršiti u skladu sa člankom 18.; 20. i 21. Zakona o proračunima u FBiH a posebno u dijelu planiranje sredstava za robne rezerve koje je potrebno vršiti u skladu sa prethodno donešenim srednjoročnim programom od pet godina kao i godišnjim programom.*
- 9. Potrebno je donijeti vlastite Računovodstvene politike radi specifičnosti obavljanja poslova sa robnim rezervama (u sustavu obračuna PDV-a, obračun کالا, rastura, kvara i loma i slično).*
- 10. Skupa sa Vladom FBiH poduzeti aktivnosti na sačinjavanju odgovarajućeg akta ili izmjeni i dopuni postojećih kojim bi se regulirao period znavljanja putem zamjene robnih rezervi.*
- 11. U cilju znavljanja zaliha robnih rezervi uskladištenih u vlastitom skladištu u rokovima utvrđenim Odlukom Vlade FBiH o rokovima znavljanja federalnih robnih rezervi, vršiti redovne kontrole i nadzor uskladištene robe.*
- 12. Angažiranje ovlaštene kontrolne kuće odabrane tenderom vršiti u slučajevima utvrđenim člankom 19. Uredbe o uvjetima skladištenja, osiguranja, nabave, prodaje, znavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama (u slučaju manjka roba, promjena u kvaliteti i količini roba koje se nalaze u skladištu).*
- 13. Skupa sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom financija nastaviti aktivnosti na rješavanju potraživanja iz ranijeg perioda koja se odnose na potraživanja od bivšeg Federalnog ministarstva obrane.*

- 14. Tendersku dokumentaciju sačinjavati u potpunosti u skladu sa člankom 13 stavak 3 Zakona o javnim nabavama, kojim je utvrđeno šta tenderska dokumentacija u najsžetijem obliku sadržava. Također Ugovor treba da sadrži vrijednost ugovora o javnoj nabavi sukladno članku 6 točka 5 Zakona o javnim nabavama BiH.*

IV. PRILOG
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Pregled rashoda proračuna za 2013. Godinu
Naziv institucije: Federalna direkcija robnih rezervi

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u predhodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5)	1.832.348	1.939.732	1.884.031	31.683	102
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	638.098	651.299	624.542	-13.556	98
Bruto plaće i naknade	530.279	554.550	529.233	-1.046	100
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	107.819	96.749	95.309	-12.510	88
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	55.680	58.228	55.569	-111	100
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.158.570	1.230.205	1.203.920	45.350	104
Putni troškovi	8.000	5.081	4.557	-3.443	57
Izdaci za energiju	10.000	10.555	9.124	-876	91
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	13.460	16.829	17.666	4.206	131
Nabavka materijala i sitnog inventara	5.600	5.338	5.686	86	102
Izdaci za usluge prevoza i goriva	45.500	206.876	108.260	62.760	238
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	920.500	890.360	974.183	53.683	106
Izdaci za tekuće održavanje	10.500	18.038	13.542	3.042	129
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	57.010	41.748	28.204	-28.806	49
Ugovorene i druge posebne usluge	88.000	35.380	42.698	-45.302	49
4. Tekući transferi					
Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
Tekući transferi pojedincima					
Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
Subvencije javnim poduzećima					
Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima					
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući rashodi					
5. Izdaci za kamate i ostale naknade					
Kamate na pozajmice primljene kroz državu					
Izdaci za inozemne kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
B. Kapitalni izdaci (6+7)	13.665.500	1.245.695	1.674.106	-11.991.394	12
6. Izdaci za nabavu stalnih sredstava	13.665.500	1.245.695	1.674.106	-11.991.394	12
Nabava šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada					
Nabava građevina					
Nabava opreme	25.500	12.813	7.540	-17.960	30
Nabava ostalih stalnih sredstava	13.640.000	1.232.882	1.666.566	-11.973.434	12
Nabava stalnih sredstava u obliku prava					
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje					
7. Kapitalni transferi					
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade					
Kapitalni transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi javnim poduzećima					
Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inozemstvo					
C. Ostale isplate (8)					
8. Izdaci za finansijsku imovinu					
Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
Pozajmljivanje javnim poduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnim poduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica privatnim poduzećima i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					

D. Tekuća rezerva					
RASHODI (A+B+C+D):	15.517.848	3.185.427	3.558.137	-11.959.711	23

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna za 2013. godinu odobrilo dana 27.2.2014.godine

Direktor

Tončo Bavrka

Bilanca stanja na dan 31.12.2013. godine			
Naziv institucije: Federalna direkcija robnih rezervi			
Opis	31.12.2012	31.12.2013	Procentat (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročnapotraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	15.448.451	20.122.813	130%
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	2.947	3.001	102%
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	13.681.898	17.842.258	130%
4.Kratkoročni plasmani	1.546.420	1.546.420	100%
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	217.186	731.134	337%
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	22.497.411	19.970.248	89%
9.Stalna sredstva	22.738.934	20.242.391	89%
10.Ispravka vrijednosti	241.523	272.143	113%
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)			
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA:	37.945.862	40.093.061	106%
C) Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	13.961.074	18.635.436	133%
19.Kratkoročne tekuće obveze	4.606.470	5.231.688	114%
20.Obveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obveze prema djelatnicima	59.225	55.094	93%
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	9.295.379	13.348.674	144%
D) Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	23.984.788	21.457.625	89%
28.Izvori stalnih sredstava	22.497.411	19.970.248	89%
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	1.487.377	1.487.377	100%
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA:	37.945.862	40.093.061	106%

Rukovodstvo je Bilancu stanja na dan 31.12.2013.godine odobrilo dana 27.2.2014.godine

Direktor

Tončo Bavrka